

BESLUT
1998-12-02

231-9557-93

(Delgivningskvitto)
Naturvårdsverket
106 48 STOCKHOLM

**BILDANDE AV NATURRESERVATET ÅSENS NATURSKOG I SUNDSVALLS
KOMMUN, VÄSTERNORRLANDS LÄN.**

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning	Åsens naturskog
Objektnummer	2202077
Natura 2000 kod (Sitecod)	SE0710034
Kommun	Sundsvall
Socken	Liden
Fastighet	Åsen 4:20
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden (natuvårdsverket)
Lägesbeskrivning	5 km nordväst Lidens samhälle
Topografisk karta	18G SO
Ekonomisk karta	18G 1i och 18G 1j, skala 1:10 000 18G:08, skala 1:20 000
Natura 2000 kod (Sitecod)	SE0710034
Geokod	18G1G2A0A
Gräns	Reservatets gräns är markerad med heldragen linje på beslutskartan
Area	135 hektar
Därav landareal	135 hektar
Naturtyper	Barrskog 122,4 hektar Myr 12,6 hektar
Naturgeografisk region	30 a
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatet består av ett 135 hektar stort skogsområde (250-300 m ö h), fem km nordväst om Lidens samhälle. Området är relativt flackt med mindre kullar genombrutet av myrar och mindre fuktstråk. Berggrunden består i huvudsak av yngre graniter och längst i väster av metagråvacka. Moig morän dominerar större delen av reservatet.

Skogen har uppkommit efter brand och består av en barrblandskog. Granskog med en ålder av 110-125 år dominerar området, med inslag av tallöverståndare och mindre områden med tallskog. Granskogen har ett påtagligt lövinslag av främst björk, men även sälg och asp förekommer. Lövträden är mestadels klena men enstaka grövre björkar och aspar påträffas. Granskogen i den västa delen har delvis grova dimensioner och gott om stående torra träd och lågor i olika nedbrytningsstadier. I den nordöstra delen står granen tätare, har klenare dimensioner och håller på att självgallras. Området är dimensionsavverkat. Påverkan i senare tid finns i anslutning till den skogsbilväg som går in i reservatet samt i den sydöstra delen där ett hygge på 9 hektar togs upp under 1992.

Spår av brand syns i form av brandljud på de äldsta och grövsta tallarna och på den rikliga förekomsten av brandstubbar. Någon undersökning av brandhistoriken är inte gjord i reservatet, men på de äldsta tallöverståndarna, cirka 300 respektive 360 år, finns det spår av åtminstone två bränder. I anslutning till en av myrarna finns en grov tallnaturskog med underväxt av gammal gran, gott om torrakor och spridda solexponerade lågor av tall. De äldsta tallarna har en ålder på 250-300 år.

Skogen innehåller många naturskogskvalitéer som exempelvis god tillgång på döda träd och lågor i olika nedbrytningsstadier. Spridda på lågor finns ett flertal rödlistade vedsvampar, exempelvis ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*), rosenticka (*Fomitopsis rosea*), lappticka (*Amylocystis lapponica*), rynkskinn (*Phlebia centrifuga*), gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*) och sprickporing (*Antrodia crustulina*). På sina ställen är hänglavs-förekomsten riklig. På några grövre asplågor har vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*) och kandelabersvamp (*Clavicornia pyxidata*) påträffats. På äldre sälgar förekommer doftticka (*Haploporus odoratus*).

Tjäder, spillkråka och tretåig hackspett är typiska gammelskogsarter som påträffas i reservatet.

Källor

Simonsson, P. 1979: *Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län*. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 1979:11. Härnösand

Sundström, Stig-Åke. 1995: *Åsens naturskog, inventering och beskrivning av naturvärden*. Opublicerad. Projektarbete inom kursen Naturvårdsbiologi i boreala skogar, SLU i Umeå.

ÄRENDETS BEREDNING

Åsens naturskog finns beskrivet i länets ur- och naturskogsinventering från 1979. Östra Medelpads naturskyddsföreningen har under många år aktivt verkat för att området skulle avsättas som naturreservat.

Området är föreslaget av regeringen som ett "Natura 2000 område" för Sverige. Området finns redovisat som naturvårdsobjekt i kommunens översiktsplan och vid länsstyrelsen (nr 81096).

GRUND FÖR BESLUT

Åsens naturskog utgör en mycket värdefull barrskog med naturskogskvalitéer. Skogen hyser ett flertal hotade vedsvampar. Området utgör en viktig del i skyddet av naturskog i östra delarna av mellersta Norrland, där skogar med naturskogskvalitéer är ovanliga och arealmässigt oftast mycket små.

Området bör skyddas på grund av dess biologiska värden och betydelse för kännedomen om landets natur.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7§ naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara ett naturskogsartat område med dess flora och fauna och naturliga successioner.

Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning
- 2 anlägga väg, led eller spång
- 3 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
- 4 anordna upplag
- 5 borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
- 6 avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
- 7 ta bort eller upparbeta döda träd eller vindfällen
- 8 sprida kalk, gödselmedel, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel,
- 9 inplantera för trakten främmande växt- eller djurart
- 10 medföra ej kopplad hund annat än i samband med jakt
- 11 framföra motordrivet fordon annat än på skogsbilväg och i samband med uttransport av skjutna älgar, varvid särskilda anvisningar ska följas

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som närmare anges i bifogade skötselplan (bilaga 2).

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares eller annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

- 1 utmärkning av reservatet
- 2 uppsättning av informationstavlor
- 3 anläggning och underhåll av parkeringsplats, väg och stigar
- 4 kontrollerade bränningar i naturvårdssyfte enligt särskild plan

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

- 1 framföra motordrivet fordon, annat än på skogsbilvägen
- 2 tälta
- 3 göra upp eld annat än på angivna platser
- 4 störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt
- 5 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
- 6 plocka blommor, svamp, mossor eller lavar (med undantag av matsvamp och bär) eller på annat sätt skada vegetationen
- 7 fånga och insamla ryggradslösa djur
- 8 medföra ej kopplad hund
- 9 uppsätta skylt, göra inskrift e dyl
- 10 utföra vetenskapliga undersökningar utan länsstyrelsens tillstånd

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm som framgår av bifogad skötselplan.
- 2 Naturvårdsförvaltaren skall vara länsstyrelsen

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till miljödepartementet, men skicka eller lämna skrivelsen **till länsstyrelsen**, postadress: Länsstyrelsen, Samhällsbyggnadsenheten, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I skrivelsen skall Ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ni önskar ytterligare upplysningar, ta kontakt med Britt Marie Lindström telefon 0611-29 703, fax 0611-29680.

I handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Börje Hörnlund beslutande, samt företrädare för förvaltningsenheten och samhällsbyggnadsenheten.

Börje Hörnlund

Britt Marie Lindström
Samhällsbyggnadsenheten, tel 0611-29 703

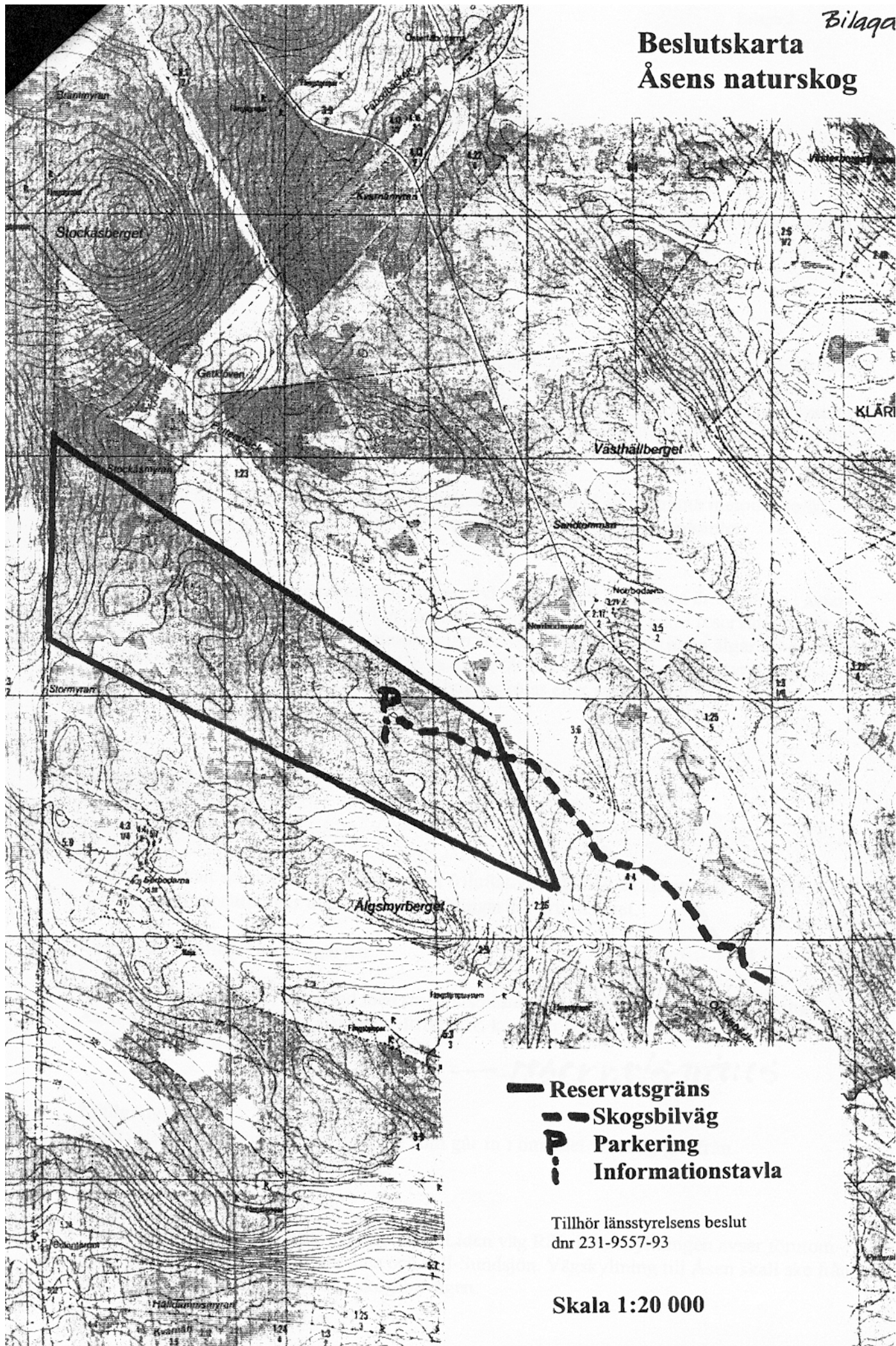
Bilaga

- 1 Beslutskarta
- 2 Skötselplan

Kopia till



Beslutskarta Åsens naturskog



- Reservatsgräns
- - -** Skogsbilväg
- P** Parkering
- i** Informationstavla

Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-9557-93

Skala 1:20 000

SKÖTSELPLAN

Disposition och skötsel av mark och vatten

Övergripande mål

Åsens naturskog skall bevaras i sitt naturliga tillstånd. Vegetationen skall tillåtas att utvecklas fritt med undantag för eventuell naturvårdsbränning efter särskild utredning,

Generella riktlinjer och åtgärder

*Skog

Skogen skall utvecklas fritt av naturligt förekommande processer. Inga skogsbruksåtgärder får vidtas. Delar av skogen är brandpräglad. Från naturvårdssynpunkt är det angeläget att skogssuccessionerna får utvecklas så nära det naturliga som möjligt och att brandkontinuitet om möjligt bibehålls. Det ekologiska behovet och de praktiska möjligheterna att genomföra naturvårdsbränning i reservatet ska analyseras närmare i en särskild plan.

Om spontan brand uppstår skall brandbekämpning ske med så skonsamma metoder som möjligt. Helst ska elden stoppas först när den närmar sig reservatets ytterkanter.

*Jakt

Jakt skall alltid bedrivas i överensstämmelse med god jaktetik. Jakträtten är upplåten i avtal till 2015-08-31, där bestämmelser om jaktfrågor finns reglerad. När jakt i reservatet pågår ska ett anslag sättas upp på informationstavlan. Terrängtransport av skjutna älgar får ej ske så att markskador och spårbildning uppstår. Jaktorn får inte uppföras utan länsstyrelsens tillstånd. Älgpass och skjutgator får endast huggas/röjas efter samråd med länsstyrelsen. Torrakor får inte användas till ved.

Anordningar för friluftslivet

Övergripande mål

Reservatet skall stå öppet för allmänhetens friluftsliv men dock nyttjas under rådande naturgivna förutsättningar utan större anordningar för friluftslivet.

Generella riktlinjer och åtgärder

Med ökad information i samband med reservatsbildningen och en aktiv intresseförening i Åsen med bl a en inriktning mot natur-friluftsliv, kommer besöksfrekvensen att öka. Detta bedöms inte hota naturvärdena i reservatet.

*Tillgänglighet

Reservatet nås lätt via den skogsbilväg som går in i området. En stig går från skogsbilvägens slut mot Sörbodarna.

*Vägvisning

Vägskyltning "Naturreservat" skall ske från Liden väg R86. Den skyltningen avser förutom Åsen även reservaten Sundsjöhöjden och Lill-Sundsön. Vägskyltning till Åsen skall ske från väg 345 (Liden - Vike) samt från skogsbilvägen.

***Väg**

När vägförhållandena så tillåter är det möjligt att köra bil till vändplanen i reservatet. Övrig tid kommer vägen att vara stängd med bom.

***Information**

Informationstavla sätt upp vid vändplanen. En informationsfolder tas fram. Informationstavlor, broschyrer etc ska utformas enligt de riktlinjer som fastställts av Naturvårdsverket och EU beträffande layout och logotyper för Natura 2000-områden.

***Stig, rastplats**

En stigslinga och en enklare rastplats iordningställs. Ved skall fraktas till reservatet genom förvaltarens försorg.

*** Renhållning**

Inga sopbehållare placeras ut vare sig inom reservatet eller vid tillfartsvägen. Besökare uppmanas att ta med sig eventuellt avfall. Jaktlag ansvarar för eget avfall.

Utmärkning

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsna reservatsgränsen.

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av stigar, information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Dokumentation och uppföljning

Den som ansvarar för tillsyn är ansvarig för att utförda åtgärder och kostnader dokumenteras för att möjliggöra uppföljningar och utvärderingar.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

***Istandsättningsåtgärder**

Utmärkning av reservatsgräns	3 000 kr
Framtagning och uppsättning av informationstavla	10 000 kr
Tavelställ	5 000 kr
Vägvisning från allmän väg	8 000 kr
Markering av stig	5 000 kr
Rastplats	5 000 kr

***Löpande underhåll, årligen**

Skyltar	2 000 kr
Väg och p-plats	3 000 kr
Stigar	500 kr
Vedförsörjning	3 000 kr
Tillsyn	2 dagsverken per år

Finansieringen av iordningställande och årligt underhåll sker genom tillgängliga medel från naturvårdsverket.

Skötselkarta

Parkering
Information

skogshävd

reservatsgräns

